

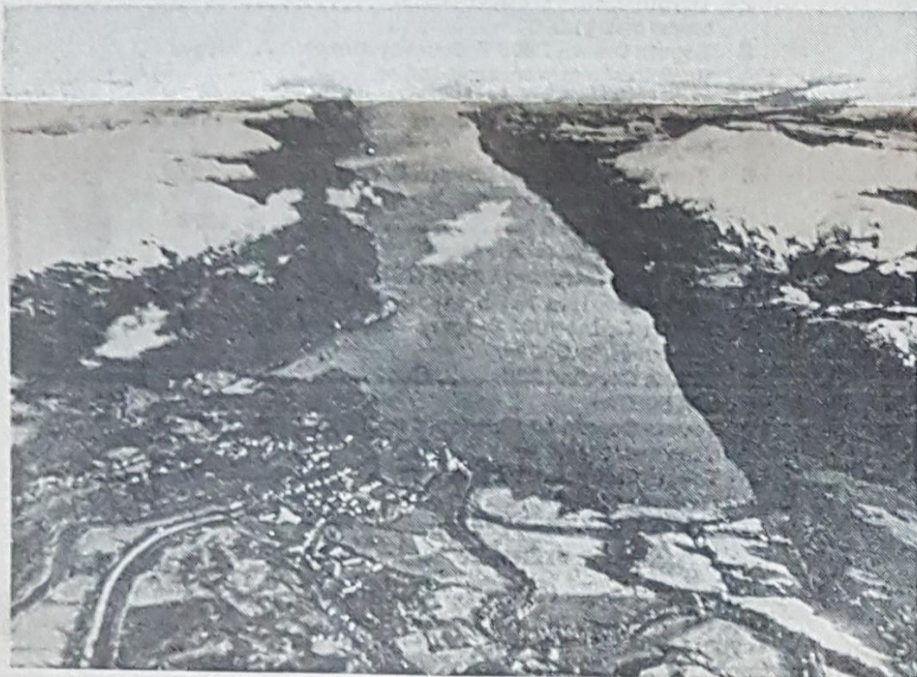
(Van een onzer verslaggevers)

Het Monster van Loch Ness is geen fabeltje. Het legendarische schepsel bestaat. Sterker nog, „Nessie”, zoals de Schotten hun nationale griezeldier vertederd noemen, leeft in gezelschap van 29 monsterachtige familieleden. Dat althans is de stellige overtuiging van dr. Charles Wyckoff.

Deze Amerikaanse geleerde, die samen met een groep Britse, Amerikaanse en Canadese fotografen op de oever van Loch Ness op de loer ligt, maakte kort geleden wereldkundig dat het bestaan van de dertig monsters is vastgesteld door onderwaterfotografie en ultrasonore registratie.

De foto's zijn wazig. Maar volgens de professor zijn duidelijk negen meter lange dieren met een bol lichaam en een kleine kop te onderscheiden. De nek is lang als van een reptiel. Volgens Wyckoff zijn de monsters nieuwsgierig en komen ze dicht bij de boten. „Wij verwachten dat ze eendaags voor ons zullen poseren”.

„Loch Ness-monster is geen fabeltje”

Met zijn expeditie schart de Amerikaan zich in de lange rij onderzoekers die trachten het raadsel van Loch Ness op te lossen. Met moderne hulpmiddelen, film, echolood, radar, kikvorsmannen, miniduiboten en computers is al vele malen geprobeerd het monster te betrappen. De resultaten zijn uiterst magertjes. Het zogenaamde bewijs dat Nessie springlevend is, bestaat slechts uit een stapeltje onschepere foto's.

Het zestig vierkante kilometer grote en 230 meter diepe Loch Ness in Schotland.

Grap

Peter Haining: „Tegen het voorjaar van 1934 onttaarde het verhaal tot een nationale grap, toen de ene idiote waarneming na de andere gedaan werd. Degenen die zich serieus met het onderwerp bezig hielden, baden dat er werkelijk iets tastbaars zou komen opdagen om een einde te maken aan de bespotting”. Die wens ging in vervulling, toen de Londense gynaecoloog Robert Kenneth Wilson in april 1934 een redelijk duidelijke foto van het monster maakte. Deze plaat, bekend als „de foto van de chirurg” is tot nu toe het beste „portret” dat van Nessie bestaat.

In 1969 leverde een groots opgezette speurtocht naar het monster geen resultaat op. Twee en een half jaar gele-

den had een team Amerikaanse geleerden meer succes. Vijftien meter onder water kregen zij enkele monsters voor de lens. Wazige kleurenfoto's werden met behulp van een computer verscherpt; dezelfde techniek wordt gebruikt voor het verbeteren van satellietfoto's.

Wereldwonder

De leider van de expeditie, dr. Robert Rines van de Academie voor Toegepaste Wetenschappen in Boston, bestempelde de foto's als „het uiteindelijke bewijs dat Nessie bestaat”. Hij noemde het monsterachtige leven in Loch Ness „het tiende wereldwonder”. De schilder en bioloog Sir Peter Scott, oprichter van het Loch Ness onderzoek bureau, dat tussen 1961 en 1972 het onderzoek naar Nessie wetenschappelijk aanpakte, maakte aan de hand van de foto's een schilderij van twee Ness-monsters.

Om onder de Britse wet op de bescherming van dieren te kunnen vallen moest het beest een naam hebben. Het wetenschappelijk blad „Nature” doopte het monster van Loch Ness „Nessiteras Rhombopteryx”. Dat betekent Ness-monster met de ruitvormige vin”. Volgens Peter Scott en dr. Rines zijn de dieren ongeveer 20 meter lang. Zij leven van vis en waterplanten. Hun theorie is dat de verre voorouders van de monsters in het Loch Ness werden opgesloten, toen deze zeearm 12.000 jaar geleden door bodemverschuivingen van de zee werd afgesneden en een meer werd.

Niemand minder dan de wereldberoemde zeebioloog Jacques Cousteau, zei na bestudering van de onderzoekresultaten dat het mogelijk is dat er een familie monsters in Loch Ness rondzwemt. Veel andere experts zijn echter ook door de foto's van dr. Rines niet overtuigd. Het wachten is daarom op de bewijzen die dr. Wyckoff deze week in het vooruitzicht stelde.

Intussen wrijven de Schotten in hun handen. Hoe meer publiciteit over het monster hoe beter. Voor hen is Nessie geen monster zonder waarde. Integendeel. Degenen die in Inverness en wijde omgeving van het toerisme leven, zitten er dankzij het ijselijke monster warmpjes bij.

De wazige beelden doen eerder denken aan een speelgoeddeend in de Londense smog of aan een uit de kluiten gewassen eigenheimer, dan aan een monsterachtig groot, ijselijk wezen. Ook zijn er boekenplanken vol verklaringen van mensen die het dier, zagen, zelfs waggelend op de oever van het meer. Het wordt beschreven als een zes tot vijftien meter lang dier met een slangehals, een brede kop en op de rug een rijtje bulten. Volgens recente tellingen is het dier de afgelopen 45 jaar in totaal driehonderd keer gezien.

Raadsels

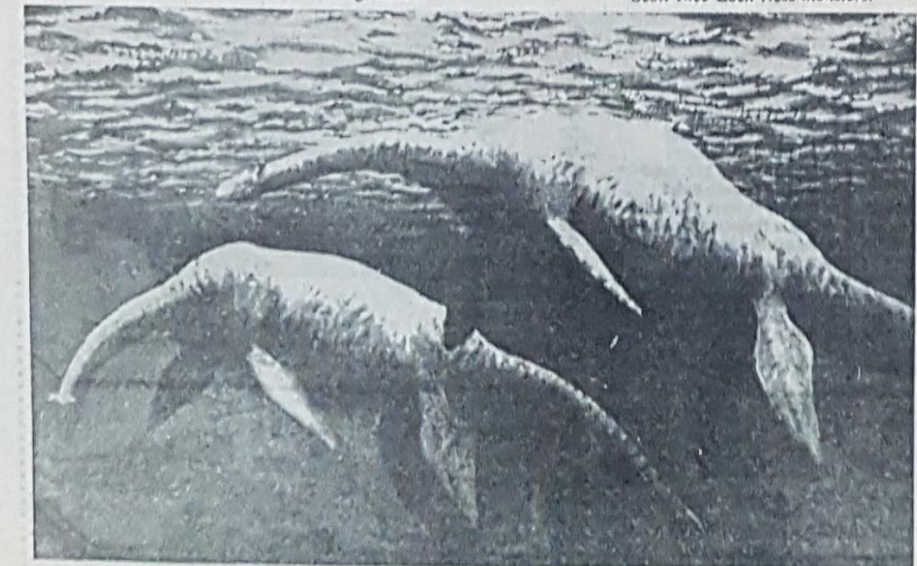
Verhalen over Nessie doen al meer dan veertien eeuwen de ronde. In zijn boek „Ancient Mysteries” (dat dit jaar bij Meulenhof in een vertaling verscheen onder de titel „Raadsels uit het verleden”) meldt de Engelse onderzoeker Peter Haining dat het eerste opgeschreven verhaal over het monster dateert uit 565 na Christus. Het verhaal, waarin een waterpaard of „kelpie” opdrukt, gaat over St. Columba, de man die het christendom naar Schotland bracht. „Bij zijn aankomst in Loch Ness, liet men de missionaris het lijk van de veerman zien, die door het monster van het meer aangevallen en gedood was. Blijkbaar niet onder de indruk, of omdat hij snel naar de overkant moest, beval St. Columba een van zijn mannen naar de overkant te zwemmen, waar de veerboot nog aan de oever lag”. De biograaf van St. Columba, de Ierse monnik St. Adamnan, schreef in het jaar 700 dat het monster plotseling weer opdook en de overzwemmende

man aanviel. De heilige joeg het beest echter op de vlucht. Eeuwenlang genoot het mysterie van Loch Ness alleen bekendheid rond de haardvuren in de Schotse hooglanden. Dat veranderde 45 jaar geleden. Op 14 april 1933 stonden de zakenman John Mackay en zijn vrouw plotseling oog in oog met een reusachtig monster. „Het rolde en plonsde een minuut lang in het water. Het lichaam leek op dat van een walvis en het water golfde en kolkte als een ketel kokend water. Toen het enorme dier wegdook veroorzaakte het hoge golven, zoals een stoomboot”, zo vertelde het geschrokken echtpaar aan de journalist Alex Campbell. Die maakte er een smeugig verhaal van, dat de andere dag op de voorpagina van „The Inverness Courier” prijkte. Het griezelverhaal verspreidde zich als een lopend vuurtje. Nessie was wereldnieuws geworden.

Boven: In 1934 maakte een Londense gynaecoloog de beste foto die tot nu toe van „Nessie” bekend is.

Onder: Aan de hand van in 1975 gemaakte foto's schilderde Sir Peter Scott twee Loch Ness-monsters.

Vangen

Tastbare bewijzen kwamen echter nog nooit boven water. Het monster liet zich niet vangen. Ook zijn nog nooit delen van een skelet, huid of karkas gevonden. Dit sterkt velen in hun overtuiging dat Nessie alleen rondspartelt in de verbeelding van fantasten. Nuchtere waarnemers die met de beide benen stevig op de grond staan verwijzen het monster naar het rijk der fabelen. Zij hebben een waslijst theorieën over wat het zogenaamde reuzenreptiel in werkelijkheid zou zijn: gezichtsbedrog, massahallucinaties, een omgeslagen boot, een oude Zeppelin, opduikende stukken veen, scholen spelende otters, grote palingen, zeehonden of zwaardwalvissen. Er zijn echter ook geleerden die de verhalen over het reuzenmonster wel serieus nemen. Er bestaat bijvoorbeeld een theorie dat in het Schotse meer een elders uitgestorven reptiel rondspartelt, bijvoorbeeld een Plesiosaurus of een Elasmosaurus. Over de hele wereld zijn fossiele Plesiosauria gevonden. Deze waterreptielen bevolkten 70 tot 190 miljoen jaar geleden de aarde. De monsters hadden een breed lichaam, poten die waren uitgegroeid tot „roeiorganen”, en een lange nek met een kleine kop. Deze hagedisachtigen voedden zich met vis.